

Goos: Dette Forslag er i sine Hovedtræk ikke Landstinget ubekendt. Det har tværtimod været behandlet helt til Ende, gennem alle 3 Behandlinger, i Samlingen 1890—91. Det er i sine Grundtræk og i alle væsentlige Punkter det samme, som Landstinget i sin Tid vedtog. Der er vistnok foretaget ikke faa Ændringer i det her sidst vedtagne, men det er min Overbevisning, at ingen af disse Ændringer, i alt Fald ingen af dem, som indeholdes i Forslaget, saaledes som det nu foreligger, er af den Bestaaffenhed, at Landstinget ikke skulde kunne tiltræde dem og derved forny sit Votum for denne Sag, saaledes som det blev afgivet i Slutningen af Samlingen 1890—91. Landstinget kunde den Gang, ved Slutningen af Samlingen, ganske vist ikke vente, at Forslaget, saaledes som det da forelaa fra Landstingets Side, skulde kunne blive færdig i den Samling. Thi det var, saa vidt jeg mindes, en af de allersidste Dage, maaste den allersidste Dag af Samlingen, at Lovforslaget var til 3dje Behandling, endda i et Aftenmøde i en temmelig sen Natte-tid. Det blev vedtaget, saa vidt jeg husker, enstemmig. (Th. Nielsen: Nej!) Naa, om end ikke enstemmig, saa dog med et stort Flertal, og Udvalget havde i alt Fald fra alle Sider enstemmig indstillet Forslaget. Vi kunde under disse Omstændigheder ikke vente at se Lovforslaget igen i den Samling, for saa vidt det maatte blive forandret i det andet Ting, eller overhovedet vente, at det kunde føres til Ende i den Samling. Jeg tror dog nok, at Landstinget har følt sig noget stiftet over, at det først nu, efter fulde tre Samlingers Forløb, atter ser Lovforslaget. Det har nemlig gennem tre Samlinger været forelagt det andet Ting, men er ikke blevet ført til Ende der. I den første Samling blev der afgivet en foreløbig Beretning, men Forslaget kom ikke til anden Behandling. I den næste Samling kom det ikke en Gang saa vidt, men blev kun henvist til Udvalg. I Fjor, i den tredje Samling, kom Lovforslaget til anden Behandling, men førtes da ikke videre. — Som det nu forelægges os her paa ny, er det undergaaet adskillige Ændringer, som jeg bemærkede, og jeg skal ganske kort berøre disse Ændringer, hvoraf ingen, forekommer det mig, er af den Bestaaffenhed, at den skulde affrække Landstinget fra paa ny at vedtage Forslaget.

Der er først det Antal Ændringsforslag, som skyldes den foreløbige Beretning, der blev afgiven af Folketingsudvalget i Samlingen 1891—92. Det store Flertal af disse Ændringer ere forblevne i Lovfor-

slaget, som det nu er, medens en Del af dem ere fortrængte af andre Ændringer, der skyldes senere indtraadte Omstændigheder. Men hvad der saaledes er forblevet tilbage af de Ændringer, der skyldes hin første Beretning af Folketingets Udvalg, ere, tror jeg, alle af den Bestaaffenhed, at Landstinget trostigt kan tiltræde dem. De indeholde delvis Forbedringer, — det anerkender jeg villig —, og delvis kun Ting, om hvilke man vel kan have forskellige Meninger, men som ikke bør være afgørende for Sagens Fremme.

Den anden store Klasse af Ændringer skyldes en Forhandling mellem norske og danske delegerede fra de vedkommende Regjeringer under en Forhandling, som fandt Sted i 1892, og som førte til Enighed mellem alle de delegerede om et, bortset fra ganske betydningsløse Punkter, enslydende Forslag til en norsk og en dansk Lov. Anledningen til denne Forhandling mellem Norge og Danmark var et Ønske, som var kommet til Orde, om, at Norge og Danmark, som utvivlsomt nu have et fælles Bogprog, et fælles Bogmarked og ligeledes, kan man sige, en fælles Forlagsvirksomhed, skulde for Fremtiden bevare dette Fællesskab, der kun kunde være til Styrke for begge Lande, medens en forskellig Ordning, en forskellig Fremgangsmaade med Hensyn til denne Sag let kunde splitte det ad, som nu er forenet. At det udelukkende var denne brodervenlige Synsmaade af Sagen, der ledede dertil, og hvor fuldstændig frit det hele var for enhver politisk Bismag, vil man ogsaa kunne se deraf, at det var den Gang en Venstre-regjering i Norge, som imødekom det fra dansk Side fremkomne Ønske om, at en Forhandling om Sagen maatte blive indledet. — I det Fællesforslag, som de delegerede bleve enige om, var det ganske vist ikke ubetydelige Ændringer af det, der hidtil havde foreligget fra dansk Side, men dog egentlig ingen, som vedrørte Sagens Kerne, og i den saaledes forandrede Form blev Forslaget ensartet forelagt for det norske Storting af den norske Regjering og for den danske Rigsdag i Folketinget i den derefter følgende Samling. Arbejdet i den første Samling førte nu, som jeg før bemærkede, ikke til noget Resultat for Folketingets Vedkommende, men i Samlingen i Fjor kom der en Betænkning, og Forslaget kom til 2den Behandling. I denne Betænkning var der atter foreslaaet en Del Ændringer; det er altsaa den tredje Række til Ændringer i det oprindelige Forslag, saaledes som Landstinget har vedtaget det. Men ogsaa disse Ændringer ere for Flertallets Vedkommende af den Art, at man har Grund til dels at